

Redegjørelse om Åpenhetsloven i SpareBank 1 Nord-Norge 2023

Vedtatt av styrene i følgende selskap:

SpareBank 1 Nord-Norge

SpareBank 1 Finans Nord-Norge

SpareBank 1 Nord-Norge Regnskapshuset

EiendomsMegler 1 Nord-Norge

Juni 2024

Innhold

1. Innledning	3
2. Ansvarlighet i SNN	3
3. Områder i SNN som er omfattet av Åpenhetsloven	4
4. Slik jobber vi med åpenhetsloven i våre innkjøp.....	5
4.1 Kartlegging og vurdering: innkjøp gjennom SpareBank 1 Alliansen	5
4.2 Kartlegging og vurdering: lokale innkjøp	6
4.3 Kartlegging og vurdering	7
4.4 Tiltak	8
5. Slik jobber vi med åpenhetsloven i HR.....	9
5.1 Kartlegging og vurdering	9
5.2 Avdekke risiko.....	10
5.3 Tiltak	10
5.4 Styrende dokumenter som berører Åpenhetsloven	10
6. Slik jobber vi med åpenhetsloven i Samfunnsloftet	10
6.1 Kartlegging og vurdering	11
6.2 Avdekke risiko.....	11
6.3 Tiltak	12
6.4 Styrende dokumenter.....	12
7. Slik jobber vi med åpenhetsloven i våre sponsorater	12
7.1 Kartlegging og vurdering	12
7.2 Avdekke risiko.....	13
7.3 Tiltak	13
7.4 Styrende dokumenter.....	13
8. Slik jobber vi med åpenhetsloven i vår fondsforvaltning	14
8.1 Kartlegging og vurdering	14
8.2 Avdekke risiko.....	14
8.3 Tiltak	14
8.4 Styrende dokumenter.....	15
9. Slik jobber vi med åpenhetsloven mot våre bedriftskunder	15
9.1 Kartlegging og vurdering	15
9.2 Avdekke risiko.....	16
9.3 Tiltak	16
9.4 Styrende dokumenter.....	16
10. Håndtering av negativ påvirkning	16
11. Opplysningsplikt og dialog med interessenter	16

1. Innledning

[Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold](#) (åpenhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, samt sikre allmenheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser knyttet til dette.

Dette dokumentet inneholder en redegjørelse for hvordan aktsomhetsvurderingene i SNN er gjennomført. En aktsomhetsvurdering er en prosess eller en arbeidsmetode for å kartlegge, forebygge, gjøre rede for og følge opp hvordan en virksomhet håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser av sin virksomhet.¹

Loven krever at redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene minst inneholder:

- a. en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- b. opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.
- c. opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Formålet med denne redegjørelsen er å gi allmenheten informasjon om nøkkelfunnene fra aktsomhetsvurderinger SNN har gjort, samt en innsikt i hvordan vi har jobbet med å inkludere åpenhetslovens i våre prosesser. SpareBank 1 Nord-Norge (SNN) med tilhørende datterselskaper er omfattet etter lovens virkeområder, jf. åpenhetsloven §§ 2 og 3. Denne redegjørelsen er vedtatt av styret i SpareBank 1 Nord-Norge og gjelder for følgende selskap:

- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 Finans Nord-Norge
- SpareBank 1 Nord-Norge Regnskapshuset
- EiendomsMegler 1 Nord-Norge

2. Ansvarlighet i SNN

SpareBank 1 Nord-Norge støtter åpenhetslovens tosidige formål om å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmenheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Det aller meste av SNNs virksomhet er likevel forbundet med lav risiko for å bli involvert i negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter. Vårt markedsområde er først og fremst i Nord-Norge, og vi har kun virksomhet i Norge. Samtidig er vi beviste på at en stor finansaktør har stor

¹ <https://www.forbrukertilsynet.no/apenhetsloven/aktsomhetsvurderinger>

påvirkning og kan bli direkte eller indirekte forbundet med alle typer brudd på menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter.

SNN skal opptre som en ansvarlig samfunnsaktør med en tydelig bærekraftsprofil. Dette er forankret i konsernets forretnings- og risikostrategi og i konsernets egen policy på bærekraft. Åpenhetsloven er knyttet til S i ESG (Environmental, Social and Governance). SNNs forpliktelse om å respektere grunnleggende menneskerettigheter følger av internasjonalt anerkjente rammeverk som ILOs kjernekonvensjon, UNGP, UNEP F, OECDs retningslinjer og FNs bærekraftsmål. Sammen med de andre bankene i SpareBank 1 Alliansen har SNN signert på UN Global compacts 10 prinsipper som blant annet forplikter til å støtte og verne om menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

En egen [standard for Åpenhetsloven](#) er definert nærmere SNNs ansvar i henhold til loven.

3. Områder i SNN som er omfattet av Åpenhetsloven

SpareBank 1 Nord-Norge er både som bank og konsern omfattet av lovens definisjon av større virksomheter, både når det gjelder salgsinntekt, balansesum og antall ansatte.

Loven omhandler: Virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere. (§ 4b)

- **Leverandørkjede** defineres som «*enhver i kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet.*» (§ 3d)
- **Forretningspartnere**, som defineres som «*enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.*» (§ 3e)

Dette medfører at flere av enhetene i SNN er, og kan være omfattet av lovens bestemmelser. Noen områder vil være direkte omfattet, dette gjelder blant annet innkjøp, mens andre områder er sannsynligvis omfattet. Dette gjelder for eksempel Samfunnsløftet.

OECDs retningslinjer sier at selskaper skal ha en risikobasert tilnærming til gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og at vesentlighetsvurderinger kan legges til grunn når områder prioriteres. Derav er følgende områder inkludert i denne redegjørelsen.

- Innkjøp - Fasilitetsstyring
- HR – Egne ansatte
- Samfunnsløftet
- Sponsorater
- Bedriftskunder
- Fondsforvaltning

Av disse områdene er innkjøp det som er vurdert å ha størst risiko for brudd på loven, og dermed de som har fått størst fokus i aktsomhetsvurderingene som er gjennomført. Det har kommet inn to innsynskrav i 2023 som omhandlet Åpenhetsloven, disse ble behandlet og svart ut i henhold til gjeldende rutiner og kan leses nærmere om i denne redegjørelsen.

4. Slik jobber vi med åpenhetsloven i våre innkjøp

SpareBank 1 Nord-Norges anskaffelser utgjør et betydelig volum både regionalt og nasjonalt. Bærekraftig innkjøp omhandler blant annet leverandørens bevissthet rundt egen leverandørkjede og arbeidet de gjør for å redusere negativ påvirkning av miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet.

Ved å stille krav til leverandører og forretningsforbindelser om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling, bruker SNN sin innkjøpsmakt for å påvirke leverandørkjeden til å arbeide mer bærekraftig.

Innkjøp skjer hovedsakelig på to måter for konsernet. Enten gjennom direkte kjøp fra SNN, eller på vegne av SpareBank 1 Alliansen, gjennom det felleseide SpareBank 1 Utvikling. I begge tilfeller skal felles retningslinjer for innkjøp følges. Retningslinjene beskriver krav til leverandører og forretningsforbindelser når det gjelder miljø, sosiale forhold som arbeidstaker- og menneskerettigheter, og etisk forretningsdrift.

4.1 Kartlegging og vurdering: innkjøp gjennom SpareBank 1 Alliansen

Størsteparten av vesentlige innkjøp for SNN skjer via SpareBank 1 Utvikling (Allianseinnkjøp). Allianseinnkjøp har arbeidet systematisk med leverandør oppfølging innen bærekraft siden 2019, og begynte da på en risikobasert kartlegging av eksisterende leverandører. Denne kartleggingen har vært grunnlaget for videre arbeid med leverandør oppfølging. I 2022 ble det blant annet gjort dybdeundersøkelser av 12 konkrete leverandører. Samtlige 12 leverandører har redegjort for sine aktsomhetsvurderinger. Oppfølgingen av redegjørelsene viser imidlertid at leverandørene legger mest vekt på den generelle beskrivelsen av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer osv. Det er mindre opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomhetene har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger. En nærmere beskrivelse av aktsomhetsvurderinger gjennomført i denne perioden kan leses i [redegjørelse av 2022](#)

Arbeidet i 2023 har videre fokusert på ytterligere oppfølging for to av disse 12 leverandørene; herunder en større leverandør av IT-utstyr og en større leverandør av IT-tjenester. Begge leverandørene ble orientert om vår vurdering av deres redegjørelse, hvor det etter vårt syn ikke er lagt nok vekt på opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser, jf. åpenhetsloven §§ 5 b og 5 c. De ble bedt om en nærmere tilbakemelding på dette. Leverandøren av IT-utstyr ble i tillegg bedt om å redegjøre for undersøkelser hos en av sine underleverandører av elektroniske komponenter i Kina.

- **Leverandøren av IT-utstyr** har gitt mer konkret informasjon om faktiske funn i 2022 hos seks underleverandører i Asia som hadde «avvik knyttet til indikatorer på moderne slaveri innen kostnader til rekruttering, reise, medisinsk behandling og opphold. Det var et tilfelle av tilbakeholdt pass og en månedslønn og et tilfelle av tvungen overtid». Leverandøren har i samarbeid med Responsible Business Alliance (RBA) krevd at underleverandørene stopper den ulovlige praksisen og følger opp med stedlig revisjon. Det er også tilbakebetalt om lag 0,8 mill. USD til 200 ansatte i 2022. Hos underleverandøren i Kina var det «avvik for

overtidsarbeid, bostøtte og trygdeavgifter. Dette indikerer systemfeil i kontrollprosesser og er under oppfølging».

- **Leverandøren av IT-tjenester** har ikke offentliggjort redegjørelsen lett tilgjengelig på sine nettsider slik åpenhetsloven krever, men viser i stedet til årsrapporten. Vi anser ikke dette som tilstrekkelig. Til dette uttaler leverandøren at *«Det er relevant å se redegjørelsen sammen med øvrig innhold i vår Sustainability report, der flere andre områder også griper inn i vårt arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.»* Det vises her blant annet til kapitler om *«responsible sourcing»*, *«employee experience»*, *«diversity and inclusion»* og *«cybersecurity & privacy»*. Selv om leverandørens generelle arbeid med bærekraft vurderes som godt har Allianseinnkjøp understreket at øvrig informasjon knyttet til bærekraft i årsrapporten ikke helt eller delvis kan erstatte redegjørelsen som skal tilgjengeliggjøres lett på deres nettsider. I tillegg er det bemerket at det ikke er lett å se hva som faktisk er redegjørelsen i årsrapporten og hva som er relevant tilleggsinformasjon slik leverandøren har uttalt.

Vi mener overstående er et godt eksempel på hvordan innkjøpssamarbeidet gjennom SpareBank 1 Alliansen kan bruke innkjøpsmakt både for å bevisstgjøre leverandører på kravene i åpenhetsloven, samt rette fokus mot arbeidet som blir gjort ved indikasjoner på menneskerettighetslovbrudd.

Videre arbeider Allianseinnkjøp for økt bevissthet, kompetanse og etterlevelse av bærekraft i alle innkjøp. Det samarbeides særlig med bærekrafts- og innkjøpsmiljø i bankene og produktselskapene om dette. Relatert til åpenhetsloven har det vært spesielt tre fokusområdene i løpet av året:

- Intern veiledning for bærekraftige innkjøp
- Oppsummering om åpenhetsloven – hvordan man enkelt kommer i gang
- Standard kontraktvedlegg om bærekraft

Både den interne veiledningen og oppsummeringen om åpenhetsloven er enkle veiledninger som skal gjøre det lett å komme i gang med bærekraftarbeidet og lære underveis. Bakgrunnen for disse tiltakene er at bevissthet og kunnskap om bærekraft i innkjøp må lenger ned i organisasjonen. Det er der behovet for innkjøp oppstår at bærekraftvurderinger må begynne. Målet er at bærekraftvurderinger skal gjøres så tidlig som mulig i innkjøpsprosesser og inkluderes i vår arbeidspakke. Standard kontraktvedlegg for bærekraft er revidert, med bl.a. konkrete krav om etterlevelse av åpenhetsloven og forventning om at leverandører fører klimagassregnskap og viser til plan for omstilling til netto null i sin virksomhet. Vedlegget brukes når nye kontrakter inngås.

4.2 Kartlegging og vurdering: lokale innkjøp

SNN har en stor leverandørbase også utenom Allianseinnkjøp. I tillegg til det pågående samarbeidet med Allianseinnkjøp anser vi det derfor som viktig å kartlegge «lokale» leverandører og forretningsforbindelser for å kunne vurdere risiko. Det vises til fjorårets redegjørelse for nærmere opplysninger om vurderinger SNN gjort i 2022 og tidligere år.

Selv om åpenhetsloven har hatt sin virketid i 2 år er vi ydmyke på at dette fortsatt er et felt under utvikling. Spesielt den metodiske tilnærmingen for risikovurdering, samt oppfølging av leverandører og forretningsforbindelser. Som en stor bedrift, med stor leverandørbase, kan det også være utfordrende å kartlegge samtlige forbindelser. Som nevnt i foregående kapittel er det et mål i seg selv at vurderinger knyttet til bærekraft skal gjøres så tidlig som mulig i anskaffelsesprosessen. Vi har

derfor blant annet lagt vekt på at det benyttes standardvilkår i alle avtaler som inngås. For å bli leverandør eller forretningsforbindelse til SNN må bedriften ha et bevisst forhold til bærekraftsrisiko og forretningssetiske forhold i sin egen virksomhet og leverandørkjede. Ved kontraktsinngåelse skal følgelig SpareBank 1s Krav til leverandører om bærekraft og forretningssetiske forhold inkluderes (standard vedlegg)

Vedlegget sikrer at SpareBank 1 Nord-Norge kan kreve at leverandører og forretningsforbindelser dokumenterer hvordan bærekraftsrisiko identifiseres og håndteres i egen virksomhet og leverandørkjede, herunder blant annet aktsomhetsvurderinger. Dette er et viktig ledd for at vi kan være sikre på at leverandører og forretningsforbindelser har et bevisst forhold til bærekraftsrisiko og at de opererer iht. gjeldende lover og regler. Vi mener også at dette er et viktig bidrag for å rette søkelys mot området.

4.3 Kartlegging og vurdering

Intern rutine for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger ihht *OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper* er utviklet og innført i 2023. Videre er det gjort grep for å strukturere risikovurderingsprosessen ytterligere. Ettersom leverandørbasen er stor, og loven vektlegger risikobasert tilnærming, er det valgt å se nærmere på selskaper med leveranse lik eller over kr 100.000. Med den terskelgrensen som utgangspunkt vurderes følgende kriterier nærmere:

- Kategori
- Land
- Tidligere identifisert risiko

For å identifisere og vurdere risiko basert på kategori benyttes *Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyrings (DFØ)* liste over områder med høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter; *Høyrisikolisten*. Dersom en leverandør eller forretningsforbindelse treffer en av disse kategoriene gjøres det videre individuell vurdering.

Virksomheter med hovedkontor utenfor Norge anses som mer risikable enn de med hovedkontor i Norge. Dette som følge av at norske virksomheter er omfattet av norsk lov, herunder arbeidsmiljøloven. Dersom en leverandør eller forretningsforbindelse har hovedkontor utenfor Norge gjøres det videre individuell vurdering.

Tidligere identifisert risiko vil bli mer aktuelt når aktsomhetsvurderingene gjentas over tid. Dersom man imidlertid er kjent med tidligere identifisert risiko på nåværende tidspunkt gjøres det videre individuell vurdering.

Dersom en leverandør eller forretningsforbindelse ikke treffer på noen av parameterne som nevnes ovenfor regnes i utgangspunktet risiko for brudd på menneskerettigheter som lav, og det gjøres ingen videre vurdering i første omgang.

Etter at overordnet risikovurdering er gjort står vi igjen med aktuelle leverandører og forretningsforbindelser for nærmere individuell vurdering. I den individuelle vurderingen inkluderes miljø og etisk forretningsvirksomhet som et tillegg til sosiale forhold. Basert på informasjonen vi besitter vurderes leverandørene og forretningspartnerne etter en risikomatrix som plasserer disse i en risikoklasse (1-3), hvor:

- Klasse 1 tilsier at informasjonen vi besitter gir betryggende lav risiko for brudd på menneskerettigheter. Dette kan eksempelvis være en leverandør som er kategorisert innenfor IKT, men som er lokalisert i Norge, har få ansatte og få underleverandører.
- Klasse 2 tilsier at risiko for brudd på menneskerettigheter er noe høyere enn i klasse 1. Dette kan eksempelvis være en IKT bedrift lokalisert i Norge, men med flere ansatte og underleverandører. Det gjøres en nærmere vurdering av risikoen som enten tilsier videre oppfølging eller akseptert risiko.
- Klasse 3 tilsier at risiko for brudd på menneskerettigheter er høy. Dette kan eksempelvis være en leverandør i en spesielt utsatt bransje lokalisert utenfor Norge. Her bør man inngå dialog med leverandøren og interessenter for å kartlegge nærmere.

Vurderingen er betinget av flere elementer, mer informasjon om dette kan fås ved forespørsel.

Rutiner for innkjøp og prosesser for aktsomhetsvurderinger beskrevet over her gjelder for hele konsernet SNN inkludert datterselskap.

4.4 Tiltak

Av totalt kartlagte 516 leverandører og forretningsforbindelser for morbank er det om lag 235 som tilsier en høyere risikoklasse basert på overstående risikovurderingsprosess. Vi erkjenner at det er svært krevende å skulle gjøre en dybdeanalyse på alle disse selskapene. Vi ser imidlertid at mange av selskapene som tilsynelatende har forhøyet risiko på bakgrunn av eksempelvis kategorisering gjerne fremstår som mindre risikofylte ved nærmere ettersyn. Dette kan til eksempel være selskaper som er kategorisert innen IKT- området. Ved nærmere gjennomgang av selskapet er det gjerne tale om systemkjøp av en bedrift lokalisert i Norge med få ansatte og underleverandører. Derfor kommer vi også til å jobbe med prosessen fremover for å treffe enda bedre på områder som burde følges opp nærmere.

Vi har hatt løpende dialog med enkelte selskaper hvor vi anser bransjen for spesielt sårbar. Dialogen har i utgangspunktet vært tilfredsstillende, men vi anerkjenner at oppfølgingen i utgangspunktet har bestått av egenrapportering fra leverandør. Følgelig kommer vi fremover til å rette større fokus på øvrige interessentgrupper. I tillegg vil risikovurderingen gjennomgås regelmessig, og det vil gjøres videre oppfølginger basert på denne. Samtidig kommer vi til å fortsette å legge vekt på å bygge forventninger rundt ansvarlighet og aktsomhetsvurdering i våre kontrakter. Vi mener dette er et viktig bidrag på området, samtidig som vi anser det som svært positivt å kunne bruke vår markedsposisjon til å være en pådriver for bærekraftig omstilling også på leverandørsiden.

SpareBank 1 Finans Nord-Norge

Har gjennomført risikokartlegging av alle nye leverandører og forretningsforbindelser i 2023 i tillegg til kartlegging som er gjennomført av morbank eller allianseinnkjøp. 21 nye leverandører er klassifisert i 2023 og selskapet har totalt 70 leverandører eller forretningsforbindelser som er klassifisert. I 2023 er én leverandør klassifisert i risikoklasse høy og følges opp av Allianseinnkjøp

SpareBank 1 Regnskapshuset Nord-Norge

Har en lavere terskel for risikokartlegging og gjennomfører dette for alle innkjøp > 50.00 NOK. Videre benyttes systemet *Verified* til oppfølging av leverandører med risikoklasse 2 og 3 gjennom generklæringsskjema. Ingen risiko ble avdekket i 2023 og arbeidet vil utvikles i 2024.

EiendomsMegler 1 Nord-Norge

Har i 2023 avdekket 4 leverandører med høy risiko. Disse følges videre opp av lokalt innkjøp i morbank og Allianseinnkjøp. EM1 har egne retningslinjer for ivarekelse av menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i EiendomsMegler 1.

4.5 Styrende dokumenter

- [Standard for Åpenhetsloven](#)
- Rutine for aktsomhetsvurderinger i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser
- Standard kontraktsvedlegg for åpenhetsloven

5. Slik jobber vi med åpenhetsloven i HR

HR-avdelingen har i SpareBank 1 Nord-Norge ansvaret for å tiltrekke, utvikle og beholde ansatte. I dette arbeidet ligger det å ivareta de ansatte sine rettigheter, et arbeid som skjer på flere områder. I konsernets generelle retningslinjer for samfunnsansvar og bærekraft er det nedfelt at konsernet ikke skal medvirke til brudd på menneskerettigheter, arbeidstakers rettigheter og internasjonal rett (folkeretten). Policyer og arbeid med ansvarlighet gjenspeiles i rutiner og prosedyrer nedfelt i personalpersonalhåndbok og etiske retningslinjer (SNN-koden). Ansvarlighet er også til dels forankret i hovedavtale, sentralavtale og lokale tariffier med fagforeningene.

For å ivareta eventuelle brudd på policyer og retningslinjer er det etablert rutiner for håndtering av avvik og egne rutiner for varsling.

Grunnleggende rettigheter for våre arbeidstakere er innebygd i strukturer gjennom tariffpartene som skal sikre opprettholde lover, regler og avtaler. Eksempler på slike strukturer er ansettelsesutvalg, fellesutvalg (samarbeidsutvalg), godtgjørelsesutvalg, bonuskomité, lønnsprosess med innsyn til tariffparter.

SNN forholder seg til diskrimineringslovgivningen og arbeidsmiljølov som bla sier noe om krav til fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Vi har flere fulltidstillitsvalgte og godt etablerte rutiner for å følge opp eventuelle saker som meldes. Ansatte involveres gjennom arbeidsmiljøundersøkelser, vernerunder, opplæringstiltak, utviklingssamtaler og ulike aktiviteter på arbeidsplassen.

5.1 Kartlegging og vurdering

Arbeidsmiljøet overvåkes gjennom løpende arbeidsmiljøundersøkelser og årlige vernerunder. Det gjennomføres også årlige risikovurderinger av personalprosesser, 1-linjekontroller samt 2. linjekontroller utført av avdeling for etterlevelse og avdeling for risikostyring, samt personvernombudets kontroller. Vi har et eget system for avvik og varsling av kritikkverdige forhold. I tillegg er formelle og uformelle samarbeid med vernetjeneste og tillitsvalgte viktige kilder til informasjon.

Gjennom arbeidet med Aktivitet-s og redegjørelsesplikten (ARP) gjennomfører vi årlige analyser og risikovurderinger på likestillings- og diskrimineringsområdet. For mer utfyllende informasjon henvises det til årsrapport og ARP-rapport.

5.2 Avdekke risiko

Det er ikke gjennomført konkrete aktsomhetsvurderinger av HR-området i 2023 relatert til åpenhetslovens bestemmelser.

5.3 Tiltak

For å best mulig tilrettelegge for den enkeltes muligheter for varsling er det tilrettelagt for både intern varslingskanal, og ekstern varsling som kan gå anonymt til en tredjepart. Ved håndtering av eventuelle brudd på policyer og retningslinjer skal partenes personvern og rettsikkerhet ivaretas. Hvis det oppdages brudd på system- eller organisasjonsnivå, involveres fagforeninger og vernetjeneste.

I 2023 etablerte SNN mangfoldforum bestående av ansatte på tvers av konsernet for å bidra til styrking og bevisstgjøring rundt mangfoldet av ansatte.

Det vises til [ARP-rapport](#) for en nærmere redegjørelse av tiltak i forbindelse med arbeidet med likestilling og diskriminering.

Videre har konsernet vedtatt en HMS-plan og en IA-plan for 2023-2024 for med tiltak for videreutvikling av det psykososiale- og fysiske arbeidsmiljøet, samt sikkerheten til de ansatte. Opplæringsprogrammer gjennomføres kontinuerlig innen etikk, personvern, informasjonssikkerhet og bærekraft.

5.4 Styrende dokumenter som berører Åpenhetsloven

- [Etiske retningslinjer for konsernet \(SNN-koden\)](#)
- [Policy for avvik og varsling](#)
- [Retningslinjer for våre medarbeider](#)
- [Retningslinjer for ledende personer](#)
- [Policy for interessekonflikt](#)

6. Slik jobber vi med åpenhetsloven i Samfunnsløftet

Samfunnsløftet er SNNs strategi for tildeling av penger fra samfunnsutbytte. I 2023 kom det inn 2381 søknader hvorav 1408 ble innvilget. En egen avdeling jobber med å fylle strategien med innhold og

har en utstrakt dialog med samfunnsaktører i hele landsdelen. Dette innebærer blant annet: konseptutvikling, dialog med søkere, foredrag, inngåelse av avtaler for å oppfylle mål satt i strategien. Samfunnsløftet har også ansvar for rapporter som leveres av kunnskapsleverandører til kbnn.no, leverandører til Agenda Nord-Norge og andre arrangementer gjennom året.

6.1 Kartlegging og vurdering

Alle avtaler i regi av Samfunnsløftet vurderes med et eget punkt på aktsomhet og bærekraft. Det gjøres i tillegg løpende vurderinger av søkere om hvorvidt de kan være risiko for brudd på Åpenhetsloven eller andre lover. Eksempel på dette er ungdomsprosjekter og skillet mellom frivillig innsats og gratis arbeid. Dette er elementer som inngår i våre vurderinger, og er gjenstand for dialog med søkere.

6.2 Avdekke risiko

En fullstendig kartlegging av alle tildelinger fra Samfunnsløftet er ikke gjennomført, men ble planlagt for høsten 2023. Oppstart ble satt til 2024 hvor hele arbeidet med Samfunnsløftet skal evalueres av ekstern aktør med utgangspunkt i Samfunnsløftets oppstart i 2018 frem til 2024. Evalueringen vil danne grunnlag for en eventuell revidering av strategien. I dette arbeidet vil risikovurdering inngå som en del av strategiarbeidet.

Evalueringen omfatter ikke alle områder av åpenhetsloven. Det er planlagt et parallelt arbeid hvor administrasjonen gjør en vurdering av hvilke mottakere som får tilsendt forespørsel om å gi en beskrivelse om deres bærekraftsarbeid. I første omgang vil dette omfatte de to store fotballklubbene i Nord-Norge hvor SNN er en stor sponsor og bidragsyter gjennom Samfunnsløftet.

I 2024 ble det fremmet et varsel til Samfunnsløftet med følgende påstander om en underleverandør til et prosjekt Samfunnsløftet har støttet:

- Aktør betaler sine ansatte «i hånden», og ikke følger norske satser
- Aktør melder ikke arbeid i Norge til NAV sitt aa register
- Aktør innberetter ikke lønn for arbeid i Norge
- Aktør betaler ikke inntektsskatt og selskapskatt

Varselet var også sendt norske myndigheter.

Følgende aksjonspunkter ble tatt fra SNN gjennom Samfunnsløftets oppfølging:

- Det ble avklart med varsler at Samfunnsløftet kunne ta varselet opp med støttemottaker. Varsler forble anonymt.
- I møte med støttemottaker og underleverandør kom det frem at offentlige myndigheter hadde fulgt opp varselet og lukket saken.
- Støttemottaker og underleverandør redegjorde godt for varslingen de hadde fått og prosessen som fulgte, samt sitt øvrige arbeid for å sikre et anstendig arbeidsliv. De kunne også vise til tiltak i etterkant av varselet hvor underleverandør har innført nye standarder i sine kontrakter og støttemottaker vil etterspørre slike standarder fra alle sine fremtidige underleverandører.

Det ble ansett som svært positivt av alle parter at Samfunnsløftet fulgte opp varselet og fremgangsmåten for håndtering av varselet ble godt mottatt. Prosessen har vært viktig læring for SNN i å forbedre prosessene med aktsomhetsvurderinger.

6.3 Tiltak

Samfunnsløftet forventer at alle aktører vi støtter følger norsk lov og vi er bevisst på dette i valg av hvilke leverandører vi ber om tilbud fra. I 2024 er det planlagt en presisering i tildelingseposten til støttemottakere om åpenhetsloven om at dersom det avdekkes brudd vil det ha betydning for utbetaling.

Sammen med NHO og LO har Samfunnsløftet jobbet med øke kunnskapen hos arbeidsgivere rundt unges rettigheter knyttet til sommerjobb (gjennom konseptet 1000jobber). Målet er å gi de unge en trygg introduksjon til arbeidslivet. Det utbetales ikke støtte dersom arbeidsgiver ikke kan dokumentere sommerjobben med kontrakt og lønnslipp, og det har vært enkelte utbetalinger for 2023 som er avvist på bakgrunn av manglende dokumentasjon. Alle tildelinger fra Samfunnsløftet er offentlig, og LO sin sommerpatrulje benytter oversikten til å velge ut stikkprøver til kontroll gjennom sommeren.

2024 vil Samfunnsløftet få på plass en tydeligere rutine/policy for hvordan avdelingen generelt skal håndtere åpenhetsloven, varsler og en kommunikasjon ut til samfunnet rundt dette.

6.4 Styrende dokumenter

- [Policy for bærekraft](#)
- [Standard for åpenhetsloven](#)

Det føres logg for alle avtaler i henhold til avdelingens standard, hvor bærekraft og aktsomhetsvurdering er et eget punkt.

7. Slik jobber vi med åpenhetsloven i våre sponsorater

Kommunikasjonsavdelingen har ansvar for arbeidet med sponsorater i konsernet. Herunder ligger ansvar for budsjett, forvaltning av avtaler og aktivering samt et ansvar for etterlevelse av åpenhetsloven i vår sponsorvirksomhet.

7.1 Kartlegging og vurdering

SpareBank 1 Nord-Norge hadde 112 sponsoravtaler i 2023. Disse er delt inn i kategoriene: Lokale sponsorater og konsernsponsorater. 107 av sponsoravtalene havner i den lokale kategorien. Disse avtalene har en samlet verdi på rundt 5.000.000 kroner. Dette gir en gjennomsnittlig verdi på rundt 50.000 kroner på disse avtalene. Dette er sponsorater som er inngått med lokale lag og foreninger som har som hovedformål å skape aktivitet i lokalsamfunnet de er en del av. Det dreier seg i stor grad om aktører med svært få ansatte, som baserer seg på frivillig arbeid. Gjennom en risikobasert

tilnærming har vi vurdert at disse lokale sponsoravtalene har ingen eller lav risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse avtalene er derfor plassert i risikoklasse 1 - "akseptabel".

De resterende fem sponsoravtalene er klassifisert som konsernsponsorater. Dette er sponsoravtalene våre med FK Bodø/Glimt, Tromsø IL, Arctic Race of Norway, Finnmarksløpet og Team SNN (de nordnorske skikretsene). Fire av disse fem avtalene har en verdi på over én million kroner, mens avtalen med Team SNN er noe mindre. Disse fire største avtalene er inngått med aktører som har flere ansatte, større omsetning og drives langt mer profesjonelt enn aktørene i gruppen lokale sponsorater. Ingen av aktørene driver aktivitet innenfor kategorier eller land som tilsier økt risiko. Alle har hovedkontor i Norge, og det er ikke tidligere identifisert forhøyet risiko for noen av aktørene. Allikevel mener vi at avtalesummen er såpass stor, og aktivitetsnivået og omsetningen til disse fire aktørene er såpass høyt, at vi plasserer disse avtalene i risikoklasse 2 - "Må vurderes".

7.2 Avdekke risiko

Det er ikke gjennomført fullstendige aktsomhetsvurderinger for området i 2023. Vi har imidlertid valgt ut to av de fire største konsernsponsoratene våre, og gjort noen innledende undersøkelser. Dette gjelder FK Bodø/Glimt og Tromsø IL. Undersøkelsene, blant annet samtaler med ledelsen i de to organisasjonene, viste at det måtte gjøres et betydelig arbeid hos disse aktørene for å kunne svare ut våre spørsmål knyttet til en aktsomhetsvurdering. Vi har derfor satt begge fotballklubbene i gang med dette arbeidet, og de har fått frist til 31. august 2024 med å levere fullstendige rapporter.

7.3 Tiltak

Vi har en årlig gjennomgang av porteføljen av sponsoravtaler, der vi revurderer risikoklassifiseringen. Avtaler som havner i risikoklasse 2 vil kunne bli gjenstand for nye aktsomhetsvurderinger ved kontraktsfornyelse (typisk hvert tredje år). Vi vil unngå å ha avtaler som plasseres i risikoklasse 3.

I alle våre sponsoravtaler har vi en klausul som tilsier at avtalen vil opphøre dersom det inntreffer *"en hendelse eller serie av hendelser som etter SNNs vurdering medfører en vesentlig og alvorlig negativ utvikling for [sponsorobjektet]. Dette omfatter, blant annet, gjeldsforhandling, akkord, konkurs eller annen form for kreditorstyring, straffbare handlinger og andre forhold som er egnet til å påføre [sponsorobjektet] varig og alvorlig omdømmetap."* Vår vurdering er at denne klausulen vil gi SNN rett til å heve sponsoravtalen dersom forhold knyttet til menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold skulle bli avdekket.

7.4 Styrende dokumenter

- Policy for sponsorvirksomhet
- [Policy for bærekraft](#)
- [Standard for åpenhetsloven](#)

8. Slik jobber vi med åpenhetsloven i vår fondsforvaltning

SpareBank 1 Nord-Norge har ikke egen aksje- og fondsforvaltning, men formidler andres fondsprodukter i markedet. SNN er også medeier i SpareBank 1 Forvaltning, som er SpareBank 1 bankenes felles sparesatsing. Gjennom vår fondsplattform anbefales tilbys ODIN-fond samt at vi tilbyr formidler andre leverandører fra andre leverandører. Krav og forventninger til fondsleverandører er viktige virkemidler som kan påvirke verdipapirmarkedet i bærekraftig retning. Området er lovregulert Mifid 2 og Lov om bærekraftig finans, som gjennomfører offentliggjøringsforordningen/EU Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR.

8.1 Kartlegging og vurdering

Alle forvaltere som SpareBank 1 har avtale med må signere på at de er kjent med og følger retningslinjer for ansvarlig distribusjon av verdipapirfond. Herunder er forventninger til ansvarlig forvaltning og ESG-risikostyring sentralt. Retningslinjene setter en klar forventning om at det ikke investeres i selskap som er involvert i alvorlige brudd på menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter eller Genèvekonvensjonene.

Spare- og plasseringsutvalget (SPU) er SpareBank1-bankenes felles organ for kvalitetskontroll av spare- og investeringsprodukter. SPU kommer med anbefalinger til SNN, som formelt besluttet i vårt produktråd. Via produktgodkjenningsprosessene gjennomføres det dialog med fondsleverandører som er anklaget for å investere i selskaper som bryter med menneskerettigheter. Risikovurdering skjer gjennom produktgodkjenningsprosesser og «produkt governance», herunder periodisk produktrevisjon, som i tillegg til å omfatte finansielle kriterier også omfatter bærekraftsforhold.

Fagforbundet og Norsk Folkehjelp har i 2023 hatt en kampanje med formål om å undersøke om norske banker, inkludert SpareBank 1-bankene, har fond som er investert i selskaper knyttet til Israels aktivitet på Vestbredden og i Gaza. SpareBank 1 forventer at forvalterne av fond vi distribuerer ikke investerer i selskap som medvirker til, eller er ansvarlig for, alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner. Oppfølging av dette vil fortsette i 2024.

Alle fondsleverandører ESG-screenes med utgangspunkt i en metodikk utviklet av en uavhengig tredjepart. Resultatet av screeningen fører til en merkeordning som synligjør for kunden hvordan fondet scorer på ESG-forhold gjennom et karaktersystem fra A-G.

8.2 Avdekke risiko

I prosessene nevnt i 8.2 er det ikke avdekker risiko for brudd på åpenhetsloven i 2023

8.3 Tiltak

Dersom vi gjennom datainnhenting til merkeordningen, årlig revisjonsprosess og andre sentrale produktbehandlingsprosesser eller på annen måte identifiserer at fondsforvaltere er i brudd med kravene fra retningslinjene vil forholdet først tas opp med fondsforvalteren det gjelder. I tilfeller der SpareBank 1 ikke vurderer forvalters tiltak som tilfredsstillende innen rimelig tid skal den enkelte bank stanse nysalg av det aktuelle fondet. Hver enkelt bank er ansvarlig for å følge opp at retningslinjene overholdes. Der brudd avdekkes er aktuelle tiltak direkte dialog med aktuell fondsforvalter, samt stopp i nysalg av fondet.

I 2024 er det forventet økt omfang av aktsomhetsvurderinger og direkteoppfølging av fond og selskaper. Dette blant annet som følge av Regjeringens anbefaling til norsk næringsliv som fraråder næringsvirksomhet med israelsk bosettinger²

8.4 Styrende dokumenter

- [Standard for åpenhetsloven](#)
- [Retningslinjer for ansvarlig distribusjon av verdipapirfond](#)

9. Slik jobber vi med åpenhetsloven mot våre bedriftskunder

Ansvarlig finansiering og ESG-vurderinger i finansieringsprosessen er det viktigste virkemiddelet SNN har for å påvirke næringslivet i en mer bærekraftig retning. At våre kunder overholder gjeldende lover og forskrifter er både en forventning vi har til kunden, og noe som påvirker risikoprofilen til en kunde. Som et ansvarlig finanskonsern skal vår finansiering ikke bidra til negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette hensyntas i kredittprosessen hvor det foregår en kartlegging av kundenes risiko knyttet til flere ESG-forhold, også potensielle brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Dette utgjør vår aktsomhetsvurdering i kredittprosessen mot bedriftsmarkedet.

9.1 Kartlegging og vurdering

Alle våre kunder skal etterleve gjeldende lover og forskrifter som også omfatter åpenhetsloven. Dette screenes blant annet igjennom kredittprosessen for alle bedriftsmarkedskunder > 5 MNOK. Gjennom en egenutviklet ESG-modul kartlegges ulike bærekraft forhold hos kunden. Vurderingen resulterer i en ESG-score, som er en del av grunnlaget for behandling av kredittgivingen. Vurderingene knyttet til ESG-forhold kommer i tillegg til rutiner for antihvitvasking, kjenn-din-kunde-prosesser som også bidrar til å gjøre risikovurderinger for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Her er områdene som vurderes i modulen relatert til sosiale forhold:

- Er bedriften oppmerksom på risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen drift og i leverandørkjeden?
- I hvilken grad har bedriften gjort aktsomhetsvurderinger og gjennomført tiltak for å håndtere risiko for brudd på menneske- og arbeidsrettigheter, i egen drift og i leverandørkjeden?
- har bedriften retningslinjer som dekker denne typen risiko?
- har bedriften kommunisert retningslinjene og forventninger til leverandører?
- gjennomfører bedriften aktsomhetsvurderinger og har gjennomført tiltak for å håndtere risiko for brudd?
- jobber bedriften systematisk med likestilling og mangfold?

² [Regjeringen fraråder handel og næringsvirksomhet med israelske bosettinger - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

9.2 Avdekke risiko

I 2023 scorete 375 kunder i ESG-modulen med et samlet volum på 18,6 mrd tilsvarende 34 prosent av BM-porteføljen. Det ble ikke avdekket brudd på åpenhetsloven i denne screeningen. Mer om ESG-modulen og scoring av kredittporteføljen kan leses i [SNNs årsrapport side 35](#)

9.3 Tiltak

For kredittporteføljen i 2024 er det satt KPI på andel av porteføljen som skal screenes i ESG-modulen. Status rapporteres til styret kvartalsvis.

9.4 Styrende dokumenter

- Kredittpolicy for BM (internt dokument)
- [Retningslinjer for finansiering](#)

10. Håndtering av negativ påvirkning

OECD-retningslinjene understreker at håndtering av faktisk negativ påvirkning er en del av en virksomhets ansvar knyttet til respekt for grunnleggende menneskerettigheter. Der en virksomhet selv har forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning, er gjenoppretting eller å bidra til gjenoppretting helt sentralt. Dersom virksomheten ikke har forårsaket eller bidratt til negativ påvirkning, ligger ansvaret for gjenoppretting hos den som er direkte ansvarlig. Virksomheten kan likevel bidra positivt ved å forsøke å stanse og redusere skaden og bruke sin innflytelse overfor de direkte ansvarlige for å fremme gjenoppretting.

Hvis det oppdages brudd på Åpenhetsloven eller det i aktsomhetsvurderingene avdekkes forhold med høy risiko vil den som ha ansvar for området sette i verk tiltak i henhold til gjeldende rutiner på området. Tiltakene vil variere fra fagområde til fagområde og er beskrevet i de respektive rutinene.

11. Opplysningsplikt og dialog med interessenter

Opplysninger om Åpenhetsloven i SpareBank 1 Nord-Norge finnes på nettsiden på [denne lenka](#). Her opplyses det også om hvor interessenter kan kontakte oss for innsyn i vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger. Eventuelle innsynskrav vil behandles etter gjeldende rutiner i SNN.

 Eirik Frantzen Styreleder	 Semming Semmingsen	 Trude Slettli
 Kjersti Terese Stormo	 Kathrine Tveiterås	 Kjetil Berntsen
 Rolf Eigar Bygdnes	 Sigurd Carlsen	 May-Britt Nilsen

Redegjørelsen er godkjent i styret til SpareBank 1 Nord-Norge juni 25.juni 2024